

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum Muzeum Polskiej Armii Krajowej
w Wągrowie przy Służbie Polek
87-100 Toruń, ul. Podziarna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fozak@wp.pl; www.zawacka.pl

MEMORIAL
General Marii Wittek

*Przebieg 52 ZA X
Okr. Toruń, sygn. D-16*

*alb.
karty i z.*

lot. braki

ZWX-AK
Okr. Lwów
Obr. Stryj
Dzierżanowska Janina
ps. „Szawotka”

4904/WSX

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Dziwisińska Janina.....

4904/WSZ.....

ZWZ-AK Okr. Śląski
Obw. Strzyski.....

I./1. Relacja *k. 1 s. 1-2*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k. 2 s. 1-2*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora *k. 3 s. 1-5*

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu przed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

1). relatora do SZAK k. 3 s. 1-3

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. —*

VI. Fotografie *brak*

1/1 Relacja

1. Sytuacja własny jarmy Dzierżanowskiej,
rhp. onyq. brak daty

W. 1 s. 1-2

Jemina Dzierżanowska

ul.

87-300 Brodnica

1/1/1

Życiorys

Jemina Dzierżanowska córka Michała i Marii z domu Honopskiej.

Urodziłam się 20.09.1914r. w Bolechowie /Ukraina/

W roku 1935 ukończyłam 5-cio letnie Polskie Prywatne Seminarium Nauczycielskie w Strzpie, woj. Lubow oraz Wyższy Kurs Nauczycielski /WKN/ kierunku matematyka i rysunek w Warszawie w roku 1950 /odpowiednik Studium Nauczycielskie/.

Do roku 1939 byłam bezrobotną - nadmiar nauczycieli. Pięciolatnią okupacji spędziłam w mieście rodzinnym w Bolechowie woj. Stanisławów,

Od 1.10.1939r. do 1.11.1941r. pracowałam jako nauczycielka w szkole podstawowej w Trzpczu - Wydział Oświaty Dolina, woj. Stanisławów - zwolniono mnie z pracy, że

jako Polka nie mogłam uczyć dzieci ukraińskie^{okupacja} - ZSR.

Od 01.01.1942r. do 30.10.1945r. - okupacja niemiecka pracowałam w Fabryce Bezech i Fortaku państwowym w Bolechowie.

W czasie okupacji materiałami do AK, byłam łączniczką pseudonim „Skarotka” Armii Krajowej Obwód Strzpie, Rejon Bolechów. w czasie od 4.01.1941r. do lipca 1944r.

w służbie łączności, przewoziłam broń ze Strzpie do Bolechowa, dostarczałam rozkazy, lekarstwa i bern-

1/

1/1/21

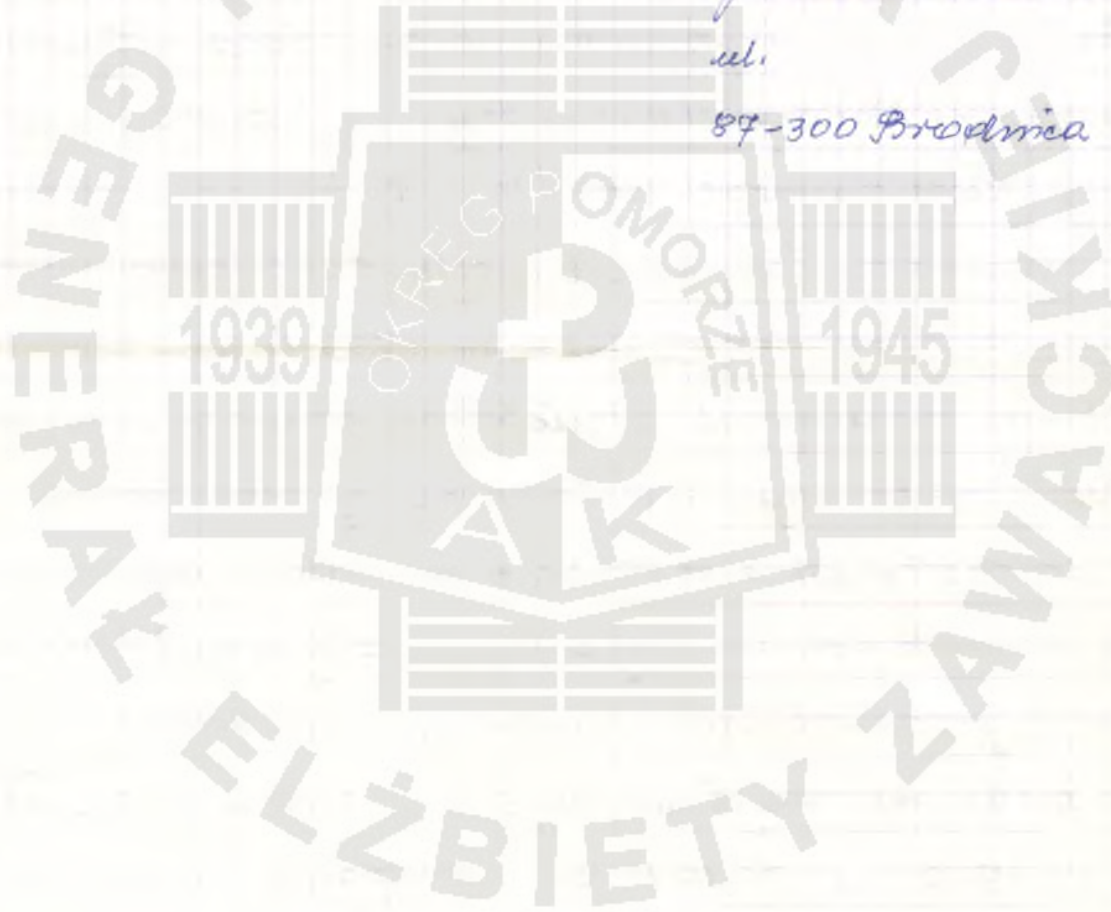
starze do oddziału partyzanckiego w barze w Kłobucku
ku Dąbkowskiemu k/ Strzyż.

W listopadzie 1945 roku przyjechałam do Polski transpor-
tem - pociąg towarowy. Od 1 lutego 1946 r. pracowałam
w Szkole Podstawowej w Grabowie i w Brodnicy 26 lat
jako nauczycielka i w Liceum Medycznym w Brodnicy
19 lat. Jestem i byłam nauzką bezpartyjną, jak również
nie byłam członkiem ZBOWiD-u, od 1980 r. należą do Solidar-
ności.

Janina Dzierżanowska

ul.

87-300 Brodnica

1/2. Dokumenty dotyczące relatora:

1. Oświadczenie świadka Marcina Dziwianowskiego z 3.03.1990r. o działalności yaminy Dziwianowskiej, oryg. k.2 s.1-2

Biernianowski Marcin "Grab"
/nazwisko, imię, pseudonim/

Bydgoszcz ..... dn. 3. 03. 1990. ^{1/2/1}

ul. .... 75-888 Bydgoszcz
/adres wydającego oświadczenie/

OSWIADCZENIE SWIADKA

Jako b. żołnierz ..... Armii Krajowej
/wymienić jednostkę/i/ organizacyjną/e/ AK lub inną/

..... Marcin Biernianowski, pseudonim "Grab"
/świadomy/a/ odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa za
prawidłowość ^{podanych} /należy/ poniżej przez mnie faktów

oświadczam

że, Ob. Janina Biernianowska ..... s/c ..... Michała i Marii
urodz. dn. 20 września ..... 1914 r. w Bolesławcu

jest mi znany/a/ osobiście jako b. żołnierz: Armii Krajowej, obwód
Stryj, Rejon Bolesław, okręg Lwów
/wymienić jednostkę/i/ organiz. której był żołnierzem/

w czasie od 1941 r. do 1944 r. od 1945 r. do .....

Wyżej wymieniony posiadał pseudonimy: "Szarotka"
i pełnił funkcje/e/ "Łączniczka"
posiadał stopień wojsk. w okr. poświadczanym: .....

Opis znanego mi przebiegu służby i działalności w/w w czasie walk
z okupantami: podać w jakich był oddziałach, placówkach: służbach, pod jakim
d-twem-kierownictwem, przeszkolenie wojskowe i inne, znany mi jego udział
w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach i ich czasokresy:

/ Na pełną odpowiedź można wykorzystać stronę odwrotną /:
Przewieziona bronią ze Stryja do Bolesławca, odbiorana od
profesor Heleny Ekwarta, mieszkającej w Stryju, aresztowana
w 1944 r. i wywieziona do ZSRR

ORGANIZACJA SPOŁECZNY
orzy Osiedlowym Komitecie
Samorządu Mieszkańców

/ poświadczenie podpisu/

M. Chwierzski
pieczęćka inst. i imienna

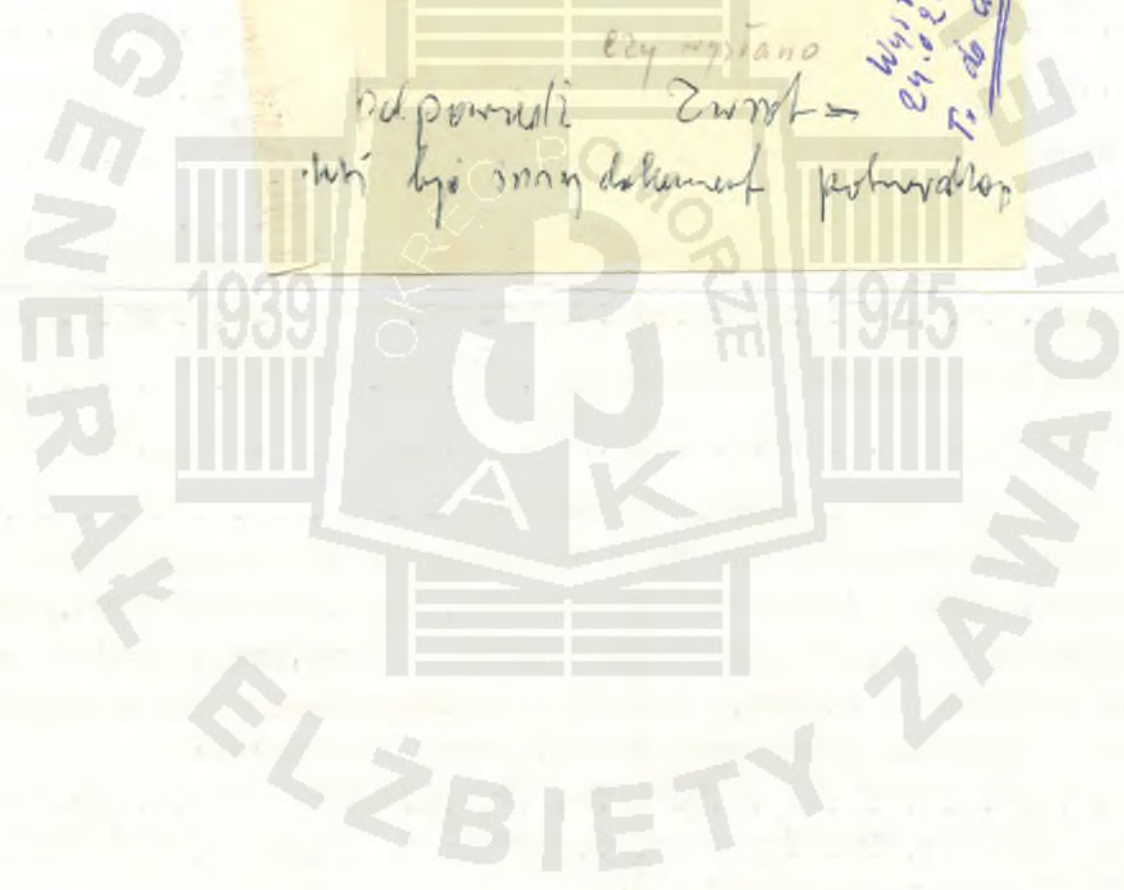
Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym
podpisem

M. Biernianowski
/nazwisko, imię, stop. wojsk.
funkcja, stanów.

1/2/2
List 1 s-rodka
dotyczący koperty or odpowiadają
Zyciorys
rekomendacja
odniesienie reuty z

by upitano
odpowiedzi Zwrót -
kwi byi smay dokument potwierdzen

Wysłano
24.02.1999
T. do A.K.

1/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relikwii:

1. Deklaracja Jaminy Dziwiarowskiej z 10.11.1989r. - ogłoszenie własnictwa w Stos. Łoźniemny Armii Krajowej, oryg. rkp. k. 1 s. 1-2
2. Deklaracja, jak wyżej, wypisana w lokalnym mie, rkp. oryg. k. 1 s. 3-4
3. Rekomendacja Wniosków - Jaminy Dziwiarowskiej - z 20.05.1990r. - o przyznanie uprawnień kombatanckich przez Min. Pracy i Polityki Społecznej, oryg. k. 1 s. 5

Okręg.....*Toruń*.....Koło, Środowisko.....
.....*w Brodnicy*.....

1/3/1

DEKLARACJA

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia.

data.....*10.11.1989r.*.....*Janina Dzierżanowska*.....*Przysiawa*
..... / imię i nazwisko / ..... / podpis /

adres ul. ....
.....*37-300 Brodnica*.....

telefon .....

ARKUSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię.....*DZIERŻANOWSKA JANINA*.....
..... / literami drukowanymi /
  2. Dla mężatek nazwisko panięskie .....
  3. Data i miejsce urodzenia.....*20.9.1914r. Bolechów, woj. Stanisławów/ ZSRK*.....
  4. Imiona rodziców.....*Michał i Maria*.....
  5. Pseudonimy.....*"Szarańka"*.....
  6. Data wstąpienia do :
a. SZP .....
  - b. ZWZ-AK.....*12 listopada 1941r.*.....
  - c. Organizacje scalone, podporządkowane, współdziałające .....
7. Przydział organizacyjny.....*Obwód Strzyż woj. lwowskie*.....
.....*- Głoc - Bolechów*.....
.....
..... / np. okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja lub inny rodzaj działalności /
8. Odznaczenia uzyskane w AK .....
- .....
..... / nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

1/13/2

9. Inne odznaczenia
- 1. Złoty Krzyż Zasługi nr leg. 842-71-16
14 października 1977 r. Uchwała Rady Państwa
  - 2. Krzyż kawalerski orderu odrodzenia Polski nr leg. 2312-88-24, 31.08.1988,
za pracę pedagogiczną
nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

10. Przebieg służby /czasokres, nazwa, funkcja/:

- a. do 1939r. ....
- b. SZP, ZWZ-AK od 12.11.1941 do 1945r.
Lyczynicki - Bobaków - Strzyż
- c. P.S.Z. na Zachodzie .....

11. Karta Kombatanka /nr, data wystawienia, przez kogo wydana/

12. Represjonowany /rodzaj/ :

- a. l.IX.1939r. - 15.I.1945r. ....
- b. Po 15.I.1945r. ....

Wiarogodność powyższych danych potwierdzam podpisem

J. Brzezina

KOMISJA WERYFIKACYJNA

Leśko Broduska

/ Koła, Srodowiska /

Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyskania uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej

Broduska, dn 8 lutego 1990

/ miejscowość, data /

- Nazwisko i imię 1. .... *Leśko Broduska*
- pseudonim 2. .... *Leśko*
- 3. .... *J. Brzezina*

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej

Tomus 23.I.1991

/ nr ewidencyjny, miejscowość, data /

ZARZĄD OKREGU

- Nazwisko i imię 1. .... *J. Gaj*
- pseudonim 2. .... *L. Władysławski*
- 3. .... *E. Koczura*

D-16 1/3/3

Okręg..... Koło, Środowisko.....

D E K L A R A C J A

Zgłaszam uczestnictwo w Światowym Związku Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Ś.Z.Ż.A.K.

data..... Jawna Dzierżanowska ..... /imię i nazwisko/ ..... /podpis/

adres..... Brodnica .....
..... ul. Krótka 12 .....

telefon.....

ARKUSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię..... Jawna Dzierżanowska ..... /literami drukowanymi/
2. Dla mężatek nazwisko paniańskie.....
3. Data i miejsce urodzenia..... 25.09.1914 Bolechów .....
4. Imiona rodziców..... Mieczysław Maria .....
5. Pseudonimy.....
6. Data wstąpienia do :
  - a. SZP.....
  - b. ZWZ-AK..... I. 1941 - VII 1944 .....
  - c. Organizacje scalone, podporządkowane, współdziałające .....
7. Przydział organizacyjny..... rejon Bolechów, w sp. Stryj, okr. Lwów .....
.....
.....
/np. okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja lub inny rodzaj działalności/
8. Odznaczenia uzyskane w AK.....
.....
.....
/nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane/

1/13/4

9. Inne odznaczenia.....
.....
.....
/nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane/

10. Przebieg służby /czasokres, nazwa, funkcja/ :
a. do 1939 r.....
b. SZP, ZWZ-AK... od I, 1941 do VII, 1944 - funkcja - Inżynierka
H. rejonu Bolek, ul. Stry, okr. Lwów
c. P.S.Z. na Zachodzie.....

11. Karta Kombatantska /nr, data wystawienia, przez kogo wydana/
.....

12. Represjonowany /rodzaj/ :
a. 1.IX.1939 r. - 15.I.1945 r.....
b. Po 15.I.1945 r.....

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam podpisem
.....

KOMISJA WERYFIKACYJNA .....
/Koła, Środowiska/

Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyska-
nia uprawnień członkowskich Św.Związku Żołnierzy Armii Krajowej

.....
/miejsowość, data/
Nazwisko i imię 1. J. Cyr
pseudonim 2. G. Władarski -
3. E. Kozyra

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Światowego Związku Żołnierzy
Armii Krajowej.....
/nr ewidencyjny, miejscowość, data/

ZARZĄD OKRĘGU
Nazwisko i imię 1. J. Cyr
2. G. Władarski -
3. E. Kozyra

Przewodniczący
Zarząd
Okręgowa Komisja Weryfikacyjna
Zwiazek Armii Krajowej
Swiatowy Związek
(Stempel stowarzyszenia)

D-16 1/10/15
Toruń dn. 20.05.1990r.

(Miejscowość, data)

(numer ewidencyjny)

REKOMENDACJA

wniosku o przyznanie uprawnień kombatanckich przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej

W wyniku weryfikacji wniosku i załączonych dowodów w sprawie przyznania uprawnień kombatanckich przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 maja 1982 r. o szczególnych uprawnieniach kombatanatów (Dz. U. nr 16, poz. 122, z późn. zm.) stwierdza się co następuje:

1. Wnioskodawca:

Janina Dzierżanowska ul. 20.09.1914 w Bolesławowie

a) (imię, nazwisko, data i miejsce urodzenia – wypełnić literami drukowanymi)

c. Michała i Marii z d. Konopka

b) (nazwisko panielskie dla mężatek, imiona rodziców)

ul. Słoneczna

87-300 Brodnica

c) (adres zamieszkania)

Zs udokumentowane i wiarygodne uznane zostały następujące rodzaje działalności:

a) od lipca 1941 do lipca 1944 – ZWZ-AK w rejonie Bolesławowie, Inspektorat Stryj, Okręg Lwów – łączniczka 4 stopniu szeregowca

(kombatanckiej)

b) (zaliczonej do uprawnień kombatanckich)

3. Uzasadnienie rekomendacji:

a) „nie ubiegata się o przyjęcie do Zbawidru, gdyż nie chciała być razem w organizacji z niektórymi ludźmi, o niechlubnej przeszłości”

(przyczyny nie ubiegania się o uprawnienia kombatanckie lub odmowy ich przyznania)

b) (proponując w sprawie zaliczenia do działalności – uprawnień kombatanckich – w latach i miesiącach, z podaniem rodzajów i okresów działalności)

od 1941 do lipca 1944 żołnierz ZWZ-AK rejon Bolesławowie Inspektorat Stryj, Okręg Lwów – łączniczka 4 st. szeregowca – razem 3 lata i 1 miesiąc

4. Uwagi: (wynikające z dowodów i opinii środowiska)

jest prawym człowiekiem i wspaniałą Polką. Była zawsze bezkompromisowa w swojej pracy i działaniu. Dobra i ceniona nauczycielka (-) Kazimierz Antorzewski - Prez. Komisji Weryfikacji Koła Szlak-Brodnica

5. Załączniki: (wymienić ilość, ew. tytuły)

Zyciorys, Kwestionariusz, Deklaracja, Zdjęcia, Oświadczenia świadków, odcinek emerytury

Podpisy Komisji Weryfikacyjnej
(Imiona, nazwiska, pieczęć)

OKRĘGOWA
KOMISJA WERYFIKACYJNA
AK
w Toruniu

Podpis upoważnionego członka
kierownictwa stowarzyszenia (zwiazku)
(pieczęć)

Leszek Michałowski

IV/1 Korespondencja rekatowa ze ŚL ŁCZK:

1. Pismo pani Dzierżanowskiej do Okr. Komisji Weryfikacyjnej w Toruniu z 27.11.1990 - inf. o przestępstwie „świadczania świadka”, rkp. oryg. k. 1 s. 1
2. Pismo pani Dzierżanowskiej do świątkowego dr. Jolanty AŁ w Toruniu z 11.01.1991 - inf. o przestępstwie „obciążenia świadka” - drugiego, rkp. oryg. k. 1 s. 2
3. Pismo pani Dzierżanowskiej do Okr. Komisji Weryfikacyjnej AŁ, brak daty; - dotyczy uzupełnienia dokumentów, rkp. oryg. k. 1 s. 3

Jadwiga Dziurkiewiczowa

ul.

87-300 Brodnica

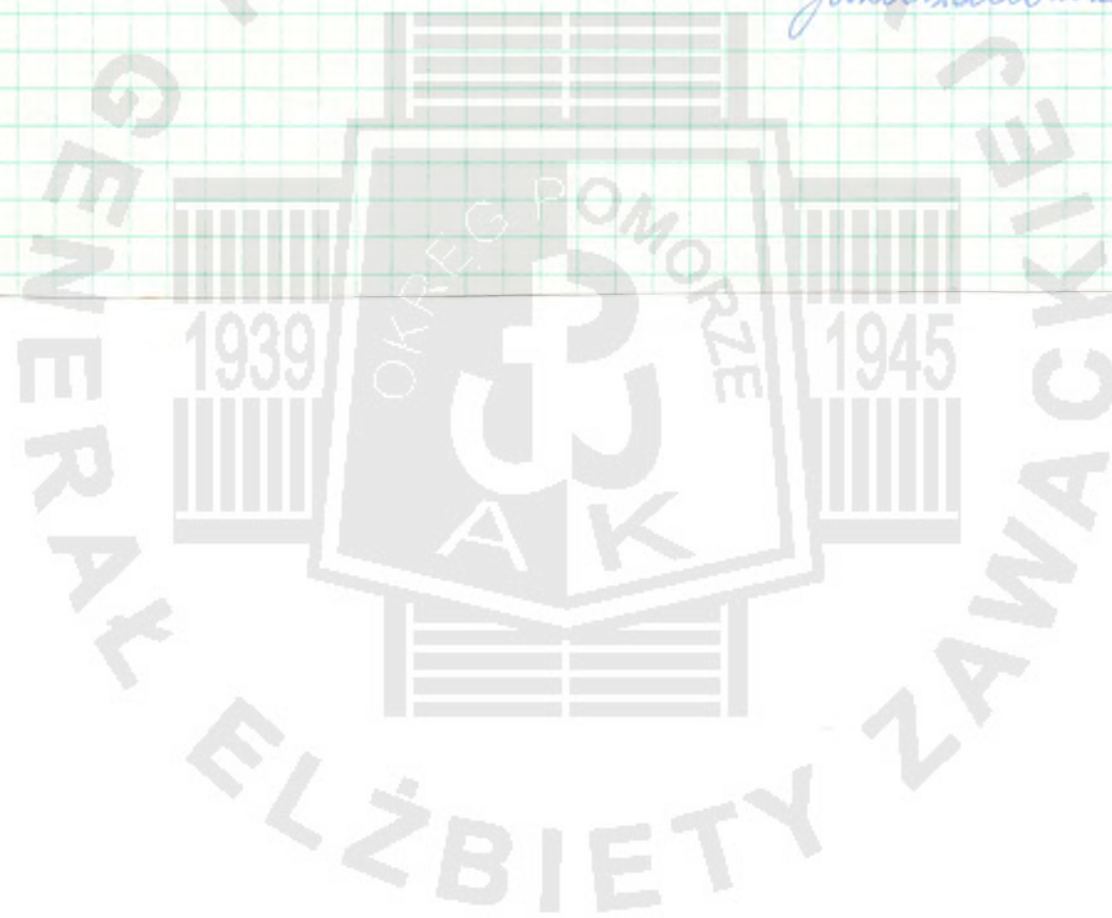
^{IV/1/1}
Brodnica, 27.11.90r.

Nr. 26/90 / z. o. Toruń
Wpł. 5.12.1990 r.

Okręgowa
Komisja Weryfikacyjna
w Toruniu

W niniejszym przesytam Oświadczenie świadka

Jadwiga Dziurkiewiczowa

Janina Dzierżanowska
ul. i
87-300 Brodnica

B-ca 91.01.11

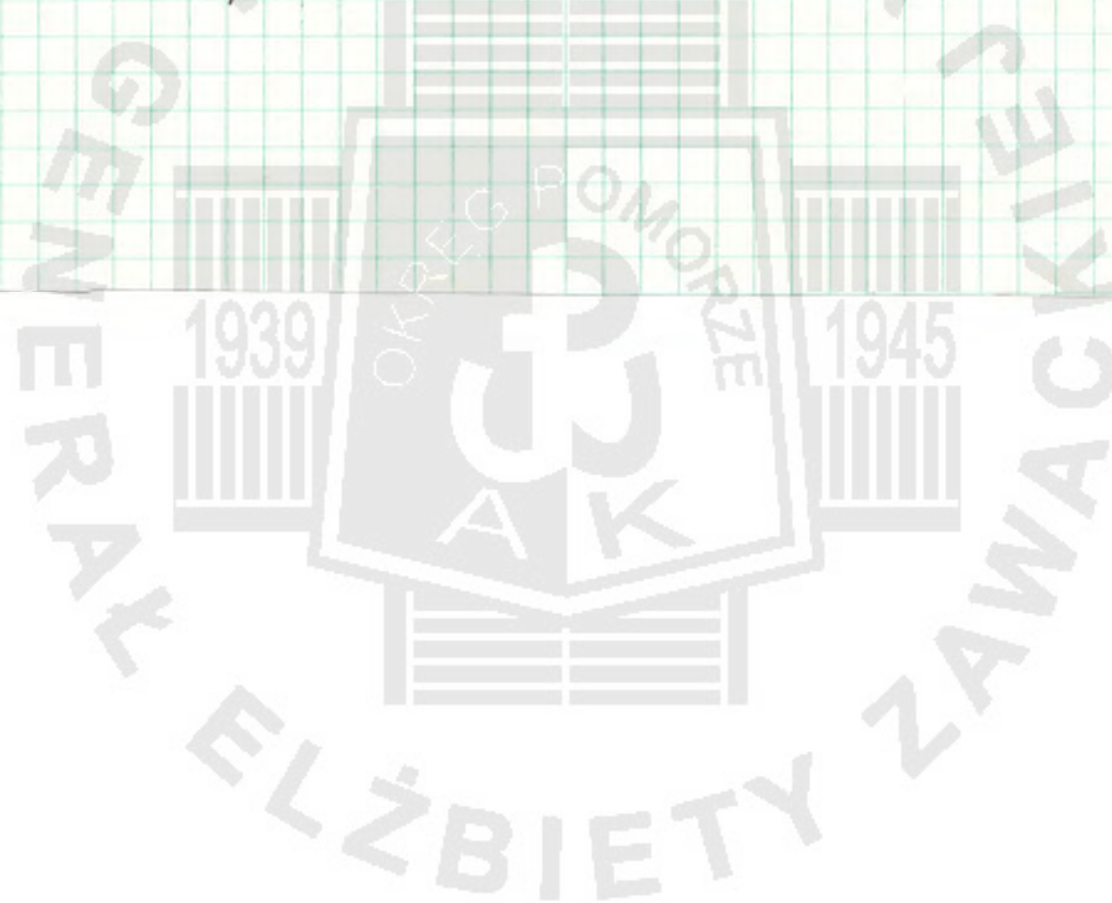
W/1/2

Swiętosławski Związek Łodźniarzy AK
w Toruniu

W natęczeniu przesyła przesłałam oświadczenie
drugiego świadka.

Nr. 21/91 / z. o. Toruń
Wpł. 16.01.91r.

Janina Dzierżanowska

Jamima Dzierżanowska

W/1/5

ul. 1
87-300 Brodnica

Okręgowa Komisja Weryfikacyjna
AK
w Toruniu

Weryfikacja postępowania
w sprawie

W odpowiedzi na Wasze pismo uprzejmie donoszę,
iż dostarczyłam 2 religie, deklarację jednego świadka
z/g nowego wzoru na formularzu, gdyż drugi świadek
Antoni Lecha zamieszkały w Fabianicach ul. Potrowskiego 11/21
nie chce potwierdzić korespondencja otrzymana w Fabianie,
którą również dostarczyłam dotychczas procesowi Kol. p. Antoszew-
skiego. Bkta. zostały wysłane w kwietniu do Torunia. Proszę o poz-
tywnie załatwienie tej sprawy. J. Dzierżanowska

D-16

Deiwnianowska Janina

13

Zł

Uwaga funkcji osob. przekazanaj
przez SŁZP Okr. Toruń

SKOROSZYT

T: 4904/WSZ

ZWS-AK
Okr. Swó'w
Obs. Stuyj

Dzierżanowska Jamina

V. Nazwiskowe karty
informacyjne

k.

**DZIERŻANOWSKA
JANINA**

B®
BARBARA
CZŁUCHÓW

TECZKA WIĄZANA
"BEZKWASOWA" 250G

